

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. syyskuuta 2026
(OR. en)

12053/26
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2026/0223(NLE)

AELE 68
FL 36
ISL 46
N 72
MI 798
ENV 971
FISC 264

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Luonnos ETA:N SEKAKOMITEAN PÄÄTÖS tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamisesta

LUONNOS

ETA:N SEKAKOMITEAN PÄÄTÖS

N:o .../...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta
tehdyt ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10
ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla
tehdyt ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamisesta**

ETA:N SEKAKOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus', ja erityisesti sen 86 ja 98 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/956¹ ottaminen osaksi ETA-sopimusta edellyttää, että otetaan käyttöön unionin tietojärjestelmiä, jotka osittain liittyvät unionin tullialueen toimintaan. Lisäksi on luotu hiilirajamekanismin (CBAM) rekisteri, jäljempänä 'CBAM-rekisteri', ja yhteinen keskuskauppapaikka erityisesti hiilirajamekanismin toimintaa varten, ja EFTA-valtioiden on osallistuttava siihen. CBAM-rekisteri ja yhteinen keskuskauppapaikka edellyttävät sen vuoksi erityisiä mukautuksia tätä tarkoitusta varten. EFTA-valtiot eivät kuulu unionin tullialueeseen, minkä vuoksi niillä ei ole lähtökohtaisesti ollut pääsyä tullitietojärjestelmiin, joita käytetään myös hiilirajamekanismin tarkoituksiin. Siltä osin kuin on kyse osallistumisesta hiilirajamekanismin toiminnan kannalta merkityksellisiin tullitietojärjestelmiin sekä CBAM-rekisteriin tehtävistä EFTA-mukautuksista, yhteiseen keskuskauppapaikkaan liittyvät mukautukset mukaan lukien, rahoitukseen osallistumista koskevat säännöt vahvistetaan ETA-sopimuksen pöytäkirjassa 10. Siltä osin kuin on kyse EFTA-valtioiden ja EFTAn valvontaviranomaisen osallistumisesta CBAM-rekisteriin sekä EFTA-valtioiden osallistumisesta yhteiseen keskuskauppapaikkaan, rahoitukseen osallistumista koskevat säännöt vahvistetaan ETA-sopimuksen 82 artiklan ja pöytäkirjan 32 nojalla ETA-sopimuksen pöytäkirjassa 31. Kun EFTA-valtioiden olisi osallistuttava järjestelmien rahoitukseen, niillä olisi vastaavasti oltava oikeus päästä kyseisiin järjestelmiin ja käyttää niitä asetuksen (EU) 2023/956 soveltamiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 52, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>).

- 2) ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 soveltamisen edellyttämien EFTA-valtioiden rahoitusosuuksien ohjeelliset määrät tämän päätöksen hyväksymisajankohtana on liitetty tähän päätökseen.
- 3) Koska asetusta (EU) 2023/956 ei sovelleta Liechtensteiniin, tätä päätöstä ei tulisi soveltaa Liechtensteiniin.
- 4) Sen vuoksi ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 10 ja pöytäkirjaa 31 olisi muutettava,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

I artikla

Muutetaan ETA-sopimuksen pöytäkirja 10 seuraavasti:

1) lisätään 2 artiklaan kohta seuraavasti:

”5. Asetuksen (EU) 2023/956 soveltamiseen liittyvän tässä pöytäkirjassa olevan liitteen III määräyksiä sovelletaan yhteisön, Islannin ja Norjan välillä.”;

2) lisätään liitteen II jälkeen liite seuraavasti:

”Liite III

Tekniset ja rahoitusjärjestelyt asetuksen (EU) 2023/956 soveltamiseksi

I artikla

Määritelmät

Tässä liitteessä tarkoitetaan

- a) ’CBAM-rekisterillä’ asetuksen (EU) 2023/956 14 artiklan nojalla perustettua standardoidun sähköisen tietokannan muodossa olevaa valtuutettuja CBAM-ilmoittajia koskevaa rekisteriä, joka sisältää tiedot kyseisten valtuutettujen CBAM-ilmoittajien CBAM-todistuksista;

- b) 'yhteisellä keskuskauppapaikalla' kauppapaikkaa, joka on perustettu asetuksen (EU) 2023/956 20 artiklan nojalla CBAM-todistusten myyntiä ja takaisinostoa varten;
- c) 'CRMS-järjestelmällä' komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2447 36 artiklassa tarkoitettua tullialan riskinhallintajärjestelmää;
- d) 'CCN2:lla' yhteistä tietoliikenneverkkoa 2;
- e) 'CRS:llä' asiakasviitetietojärjestelmää;
- f) 'Datalab-järjestelmällä' järjestelmää, jota käytetään riskinhallinta-analyysien tekemiseen sekä tullitapahtumia koskevien tietojen kokoamiseen ja muuntamiseen.

2 artikla

Tullitarkastuksiin ja riskinhallintaan liittyvät hiilirajamekanismin prosessit

1. Komission sekä Norjan ja Islannin tulliviranomaisten välisessä viestinnässä tietojenvaihtoon ja tietojen tallentamiseen on käytettävä CBAM-rekisteriä. Hiilirajamekanismiin liittyvien tullialan riskejä koskevien tietojen osalta on käytettävä CRMS-järjestelmää.
2. CRMS-järjestelmää on käytettävä tulliviranomaisten väliseen sekä tulliviranomaisten ja komission väliseen viestintään asetuksen (EU) 2023/956 soveltamiseksi sekä hiilirajamekanismia koskevien tullialan riskeihin liittyvien tietojen vaihtoon ja asetuksessa (EU) 2023/956 tarkoitettuun riskien analysointiin.

3 artikla

Yhtenäisen käyttäjähallinnan ja digitaalisten allekirjoitusten alusta

1. CBAM-rekisteriin pääsyä varten suoritettava talouden toimijoiden, Islannin ja Norjan virkamiesten ja EFTAn valvontaviranomaisen virkamiesten tunnistaminen ja pääsyoikeuden tarkistaminen on tehtävä yhtenäisen käyttäjähallinnan ja digitaalisten allekirjoitusten alustaa, jäljempänä 'UUM&DS-alusta', käyttäen.
2. UUM&DS-alusta mahdollistaa 7 kohdassa tarkoitettujen, sopimuspuolten identiteetin- ja pääsynhallintajärjestelmien välisen viestinnän, jotta talouden toimijoille ja sopimuspuolten virkamiehille voidaan tarjota turvallinen valtuutettu pääsy sähköisiin järjestelmiin.
3. UUM&DS-alusta sisältää seuraavat yhteiset osat:
 - a) pääsynhallintajärjestelmä;
 - b) hallinnanohjausjärjestelmä.
4. UUM&DS-alustalla hoidetaan tunnistaminen ja pääsyoikeuden tarkistaminen, jotta
 - a) talouden toimijat saavat pääsyn CBAM-rekisteriin;

- b) sopimuspuolten virkamiehet, EFTAn valvontaviranomaisen virkamiehet mukaan lukien, saavat pääsyn CBAM-rekisterin yhteisiin osiin ja jotta he voivat ylläpitää ja hallinnoida UUM&DS-alustaa.
- 5. Sopimuspuolet perustavat komission ylläpitämän pääsynhallintajärjestelmän todentaakseen talouden toimijoiden ja sopimuspuolten virkamiesten, EFTAn valvontaviranomaisen virkamiehet mukaan lukien, esittämät pääsyoikeuspyynnöt UUM&DS-alustalla yhteistoiminnassa 7 kohdassa tarkoitettujen sopimuspuolten tunnistamis- ja pääsynhallintajärjestelmän kanssa.
- 6. Sopimuspuolet perustavat hallinnanohjausjärjestelmän hallinnoidakseen tunnistus-, lupa- ja valtuutussääntöjä, joiden avulla talouden toimijoiden tunnistetiedot tarkistetaan pääsyoikeuden myöntämiseksi sähköisiin järjestelmiin.
- 7. Sopimuspuolet perustavat tunnistamis- ja pääsynhallintajärjestelmän, jolla varmistetaan, että
 - a) talouden toimijoiden tunnistetiedot rekisteröidään ja tallennetaan suojatusti;
 - b) talouden toimijoiden allekirjoitetut ja salatut tunnistetiedot, joita tunnistamis- ja pääsynhallinta-alustalla käytetään jotta alustan hallinnoija voi myöntää toimijoille pääsyn alustalle, siirretään suojatusti.

4 artikla

Salassapitovelvollisuus ja henkilötietojen suoja

1. Sopimuspuolten tässä luvussa määrättyjen toimenpiteiden osana vaihtamat tiedot kuuluvat salassapitovelvollisuuden ja henkilötietojen suojan piiriin, sellaisina kuin niistä määrätään tietoja vastaanottavan sopimuspuolen alueella sovellettavassa asiaa koskevassa lainsäädännössä.
2. Kyseisiä tietoja ei etenkään saa antaa edelleen muille henkilöille kuin tietoja vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltaisille viranomaisille, ja kyseiset viranomaiset saavat käyttää niitä ainoastaan ETA-sopimuksessa määrättyihin tarkoituksiin.

5 artikla

Tietojen hallinnointi, omistaminen ja turvaaminen

Sopimuspuolten on varmistettava, että kansallisella tasolla rekisteröidyt tiedot vastaavat yhteisiin osiin rekisteröityjä tietoja ja että ne pidetään ajan tasalla.

6 artikla

Rahoitusjärjestelyt, jotka koskevat hiilirajamekanismin toiminnan edellyttämien CBAM-rekisterin osien ja palvelujen, viestintäjärjestelmien ja taustajärjestelmien täytäntöönpanoon ja toimintaan liittyviä velvollisuuksia, sitoumuksia ja odotuksia

Kun otetaan huomioon CBAM-rekisterin käytön laajentaminen Islantiin ja Norjaan, näissä rahoitusjärjestelyissä, jäljempänä 'järjestelyt', määritellään sopimuspuolten välisen, CBAM-rekisterin ja hiilirajamekanismin toiminnan edellyttämien palvelujen, viestintäjärjestelmien ja taustajärjestelmien osalta tehtävän yhteistyön osatekijät.

- a) Komissio kehittää CBAM-rekisterin osien mukautukset, mukaan lukien sovellukset ja palvelut, viestintäjärjestelmät ja taustalla olevat tullijärjestelmät, kuten UUM&DS, CCN2, CRMS, CRS ja analytiikka (Datalab), jotka ovat EFTA-valtioille tarpeen hiilirajamekanismin toimintaa varten, testaa niitä, ottaa ne käyttöön, hallinnoi ja käyttää niitä; tämä koskee myös yhteiseen keskuskauppapaikkaan liittyviä mukautuksia.
- b) Islanti ja Norja kehittävät CBAM-rekisteriin liittämistä ja yhteisten keskitettyjen CBAM-prosessien toimintaa varten tarpeellisina pidetyt kansalliset osat, testaavat niitä, ottavat ne käyttöön, hallinnoivat ja käyttävät niitä. Tällaisia prosesseja ovat
 - 1) tullitietojen tarjoaminen muodossa, joka on yhteensopiva CBAM-rekisterin kanssa käytävässä viestinnässä edellytetyn tietorakenteen kanssa;

- 2) yritystunnisteen ja siihen liittyvien tietojen tarjoaminen muodossa, joka on yhteensopiva CBAM-rekisterin kanssa käytävässä viestinnässä edellytetyn tietorakenteen kanssa, ja näiden tietojen säännöllinen päivittäminen.
- c) Islanti ja Norja sopivat kattavansa kertaluonteiset kustannukset, joita aiheutuu a alakohdassa tarkoitetuista erityisistä mukautuksista, joita EFTA-valtiot tarvitsevat hiilirajamekanismin toimintaa varten, mukaan lukien yhteiseen keskuskauppapaikkaan liittyvät erityiset mukautukset, kuten ... päivänä ... kuuta 2026 annetun ETA:n sekakomitean päätöksen N:o.../... (tämän päätöksen) liitteenä olevista ohjeellisista määristä ilmenee. Islanti ja Norja jakavat määrän keskenään soveltamalla vakiosuhdelukua, lukuun ottamatta CCN2-järjestelmän toimituskustannuksia, joista ainoastaan Islannin on määrä vastata.
- d) Islanti ja Norja sopivat kattavansa a alakohdassa mainittujen viestintä- ja tullijärjestelmien toimintakustannuksista vuodesta 2027 alkaen 0,625 prosentin osuuden, johon sovelletaan 2 prosentin vuotuista indeksikorotusta. UUM&DS:n ja CRS:n osalta toimintakustannukset katetaan vuodesta 2026 alkaen. Islanti ja Norja jakavat määrän keskenään soveltamalla vakiosuhdelukua, lukuun ottamatta CCN2-järjestelmän toimintakustannuksia, joista ainoastaan Islannin on määrä vastata. Ohjeelliset määrät ovat ... päivänä ... kuuta 2026 annetun ETA:n sekakomitean päätöksen N:o.../... (tämän päätöksen) liitteenä.
- e) Komissio laskee kustannukset niiden sopimusten mukaisesti, jotka se on tehnyt toimeksisaajien kanssa voimassa olevia sopimuksentekomenettelyjä noudattaen.
- f) Edellä d alakohdassa tarkoitettuja kustannuksia voidaan tarkastella uudelleen vuonna 2028 komission aloitteesta, rajoittamatta kuitenkaan EU:n monivuotisen rahoituskehysten soveltamista.

- g) Islanti ja Norja vastaavat itse kaikista kansallisten osien kehitys- ja toimintakustannuksista.
- h) Komissio pyytää 30 päivästä kesäkuuta 2026 alkaen tai ... päivänä ... kuuta 2026 annetun ETA:n sekakomitean päätöksen N:o.../... (tämän päätöksen) voimaantulon jälkeen, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhempi, kunakin vuonna viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Islantia ja Norjaa maksamaan komission antaman asianmukaisesti dokumentoidun veloitusilmoituksen perusteella kertaluonteiset kustannukset, jotka aiheutuvat a alakohdassa tarkoitetuista EFTA-valtioille tarpeellisten CBAM-rekisterin osien mukautuksista, mukaan lukien sovellukset ja palvelut sekä viestintäjärjestelmät ja taustalla olevat tullijärjestelmät, joita EFTA-valtiot tarvitsevat hiilirajamekanismin toimintaa varten.
- i) Islanti ja Norja sopivat osallistuvansa a alakohdassa tarkoitetun CBAM-rekisterin toimintaan yhteydessä olevien sovellusten ja palvelujen sekä taustalla olevien tullijärjestelmien toimintakustannuksiin. Edellä olevan d alakohdan noudattamiseksi sovelletaan seuraavaa:
 - 1) Komissio ilmoittaa 30 päivästä kesäkuuta 2026 alkaen tai ... päivänä ... kuuta 2026 annetun ETA:n sekakomitean päätöksen N:o.../... (tämän päätöksen) voimaantulon jälkeen, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhempi, kunakin vuonna viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Islannille ja Norjalle kirjallisesti kyseisen vuoden arvioidut toimintakustannukset ja seuraavan vuoden arvioidut toimintakustannukset.

- 2) Komissio pyytää ainoastaan vuonna 2027 viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Islantia ja Norjaa kumpaakin maksamaan vuoden 2026 toimintakustannuksia koskevan vuotuisen rahoitusosuutensa sekä vuoden 2027 arvioidun vuotuisen rahoitusosuutensa. Komissio pyytää 30 päivästä kesäkuuta 2028 alkaen kunakin vuonna viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Islantia ja Norjaa maksamaan kyseistä vuotta koskevan maksuosuutensa, josta vähennetään tai johon lisätään edellisen vuoden kustannusten erotus (negatiivinen tai positiivinen), komission antaman asianmukaisesti dokumentoidun veloituseräilmoituksen perusteella.
- 3) Kunakin vuonna viimeistään 31 päivänä tammikuuta, alkaen 31 päivästä tammikuuta 2028, komissio
- selvittää edellisen vuoden toimintakustannuksiin liittyvät tilit vertaamalla summaa Islannin ja Norjan jo maksamaa summaa komissiolle tosiasiallisesti aiheutuneisiin kustannuksiin ja toimittaa Islannille ja Norjalle tiliselosteen, joka sisältää kustannuserittelyn, jossa eritellään eri palvelut ja ohjelmistojen toimitukset; ja
 - ilmoittaa Islannille ja Norjalle tosiasialliset vuotuiset kustannukset eli todelliset toimintakustannukset edelliseltä vuodelta. Komissio laskee tosiasialliset ja arvioidut kustannukset niiden sopimusten mukaisesti, jotka se on tehnyt toimeksisaajien kanssa voimassa olevia sopimuksentekomenettelyjä noudattaen. Todellisten kustannusten ja edellisen vuoden arvioidun määrän välinen erotus (negatiivinen tai positiivinen) lasketaan ja ilmoitetaan Islannille ja Norjalle komission tiliselosteella. Tiliseloste sisältää rahoitusosuuden arvioidun vuotuisen määrän sekä erotuksen (negatiivisen tai positiivisen) määrän, joiden tuloksena saatavan nettomäärän komissio laskuttaa Islannilta ja Norjalta vuotuisella veloituseräilmoituksella.

- j) Islanti ja Norja suorittavat maksun veloitusilmoituksen antamispäivän jälkeen. Kaikki maksut on suoritettava veloitusilmoituksessa ilmoitetulle komission pankkitilille 60 päivän kuluessa. EFTA-valtioiden osallistumisesta johtuvat määrärahat käytetään unionissa varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti.
- k) Jos Islanti ja Norja maksavat c ja d alakohdassa tarkoitetut määrät myöhemmin kuin j alakohdassa täsmennettyinä päivämäärinä, komissio voi periä viivästyskorkoa (soveltaen Euroopan keskuspankin euromääräisiin operaatioihinsa soveltamaa korkokantaa, joka julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa* maksun erääntymispäivänä, korotettuna puolellatoista prosenttiyksiköllä).
- l) Jos Islanti ja Norja pyytävät erityisiä mukautuksia tai uusia tietoteknisiä tuotteita, jotka liittyvät CBAM-rekisterin osiin, sovelluksiin tai palveluihin, asiaa koskevan kehitystyön käynnistäminen ja päätökseen saattaminen edellyttää erillistä keskinäistä sopimusta resurssitarpeista ja kehittämiskustannuksista.
- m) Sopimuspuolet sopivat tunnustavansa tietoteknisten järjestelmien keskeisten osien käyttöön liittyvät velvollisuutensa ja täyttävänsä ne tässä liitteessä kuvatulla tavalla.

7 artikla

Tämän liitteen täytäntöönpanon seuranta

ETA:n sekakomitea määrittelee, miten sopimuspuolet seuraavat tämän liitteen täytäntöönpanoa sekä valvovat sen määräysten noudattamista.”.

2 artikla

Lisätään ETA-sopimuksen pöytäkirjassa 31 olevan 7 artiklan (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2643) 17 kohdan jälkeen kohta seuraavasti:

”18. EFTA-valtiot osallistuvat 1 päivästä tammikuuta 2025 unionin toimiin, jotka liittyvät seuraavaan varainhoitovuosien 2025, 2026 ja 2027 koskevaan Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sisältyvään budjettikohtaan:

– **Budjettikohta 9.20.04.01:** ”Hiilirajamekanismi”.

Tätä kohtaa ei sovelleta Liechtensteiniin.”.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona viimeinen ETA-sopimuksen 103 artiklan 1 kohdan mukainen ilmoitus on tehty.*

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2025.

4 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* ETA-osastossa ja ETA-täydennysosassa.

Tehty ...ssa/ssä ... päivänä ...kuuta ...

ETA:n sekakomitean puolesta

Puheenjohtaja

ETA:n sekakomitean

sihteerit

* [Valtiosäännön asettamista vaatimuksista ei ole ilmoitettu.] [Valtiosäännön asettamista vaatimuksista on ilmoitettu.]

LIITE

ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 nojalla EFTA-valtioiden maksettavaksi tulevat ohjeelliset määrät

Vuoden 2027 jälkeiset määrät ovat suuntaa-antavia eivätkä vaikuta seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevasta ehdotuksesta käynnissä olevien neuvottelujen tuloksiin.

			EFTA-valtioiden rahoitusosuudet yhteensä (euroa)
CBAM-rekisteri	2025	EFTA-ominaisuuksista aiheutuvat kustannukset	500 000,00
	2026	EFTA-ominaisuuksista aiheutuvat kustannukset	700 000,00
	2027	EFTA-ominaisuuksista aiheutuvat kustannukset	250 000,00
	2028	EFTA-ominaisuuksista aiheutuvat kustannukset	<i>Vahv. myöh.</i>
Yhteinen keskuskauppapaikka	2026– 2030	EFTA-ominaisuuksista aiheutuvat kustannukset	<i>Ei vielä määritetty</i>
CBAM- riskinhallinta – Datalab	2026	Toimituskustannukset	50 000,00
	2027	Toimintakustannukset	40 000,00
	2028	Toimintakustannukset	40 000,00
	2029	Toimintakustannukset	40 000,00
	2030	Toimintakustannukset	40 000,00
	<i>jne.</i>		

			EFTA-valtioiden rahoitusosuudet yhteensä (euroa)
UUM&DS- kustannukset	2026	Toimituskustannukset	135 000,00
		Toimintakustannukset	20 000,00
	2027	Toimintakustannukset	20 000,00
	2028	Toimintakustannukset	20 000,00
	2029	Toimintakustannukset	20 000,00
	2030	Toimintakustannukset	20 000,00
	<i>jne.</i>		
CRS-kustannukset	2026	Toimituskustannukset	150 000,00
		Toimintakustannukset	12 500,000
	2027	Toimintakustannukset	12 500,000
	2028	Toimintakustannukset	12 500,000
	2029	Toimintakustannukset	12 500,000
	2030	Toimintakustannukset	12 500,000
	<i>jne.</i>		
CCN2-kustannukset	2026	Toimituskustannukset	100 000,00
	2027	Toimintakustannukset	10 000,00
	2028	Toimintakustannukset	10 000,00
	2029	Toimintakustannukset	10 000,00
	2030	Toimintakustannukset	10 000,00
	<i>jne.</i>		
